

UTDRAG

§ 133

Dnr 2016/KS 0321 003

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism**Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige**

1. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism antas.

Kommunledningsutskottets beslut

2. Genusperspektiv ska läggas till i handlingsplanen inför behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har utarbetat ett förslag till handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Handlingsplanen behandlar bland annat inriktningen på det förebyggande arbetet, samverkan och samordning, utbildning och stöd vid förekomst av våldsbejakande extremism.

Utifrån handlingsplanen kommer rutiner och åtgärdsplaner tas fram för det praktiska arbetet inom kommunens verksamheter, och samverkan med andra aktörer.

Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar att genusperspektiv ska läggas till i handlingsplanen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om genusperspektiv ska läggas till i handlingsplanen inför kommunstyrelsens behandling av ärendet och finner att kommunledningsutskottet bifaller det.

Bilagor

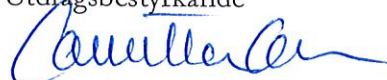
Tjänsteskrivelse Handlingsplan mot våldsbejakande extremism.pdf

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism i Tyresö kommun.docx.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunkansliet
Malin Jonsson
Säkerhetssamordnare
08- 5782 94 59
malin.jonsson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-10-04

1 (3)

Dnr 2016/KS 0321 003

Kommunledningsutskottet

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Förslag till beslut

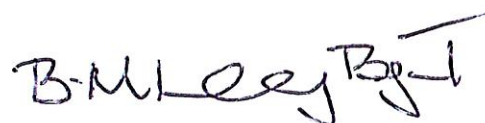
Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Handlingsplan mot våldsbejakande extremism antas

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus

Beskrivning av ärendet

Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism har pekat på att det är viktigt att kommuner har ett styrdokument i arbetet mot våldsbejakande

extremism. Denna handlingsplan jämförs med en policy och är den övergripande politiska inriktningen för arbetet mot våldsbejakande extremism.

Utgångspunkten i handlingsplanen och innehållet bygger på de tolv rekommendationer som den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism hänvisar till vid upprättandet av en handlingsplan samt Statskontorets 2015:6 utvärdering ”Värna demokratin mot våldsbejakande extremism”. Detta för att tydliggöra kommunens ansvar i det förebyggande arbetet och verka för insatser som motverkar uppkomsten av våldsbejakande extremism i samverkan med andra aktörer.

Arbetet följs av rutiner/riktlinjer för att tydliggöra kommunens praktiska arbete. Rutinerna ska bygga på tre inriktningar i arbetet. Generella och övergripande förebyggande insatser som riktas till alla, selektiva och specifika insatser som riktas till särskilda grupper, exempelvis kompetensutvecklande utbildning för att kunna upptäcka de personer som riskerar att hamna i en våldsbejakande extremistisk rörelse. De indikerade insatserna riktar sig till personer som redan är inne i en våldsbejakande extremistisk rörelse alternativt vill hoppa av en våldsbejakande extremistisk rörelse.

Handlingsplanen mot våldsbejakande extremism är tänkt att omfatta alla verksamheter som på något sätt kan komma i kontakt med våldsbejakande extremism och/eller berörs av förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism i Tyresö kommun.

Det lokala brottsförebyggande rådet föreslås ansvara för att initiera en arbetsgrupp med uppgift att utforma rutiner alternativt revidera befintliga rutiner samt arbeta för en implementering av det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i respektive verksamhet, med utgångspunkt ur de tre olika preventionsnivåerna nämnda i handlingsplanen. Det lokala brottsförebyggande rådet bör även ansvara för att kontinuerlig uppföljning av rutinerna/riktlinjernas görs.

Rutinerna/riktlinjerna bör omfatta insatser mot alla former av våldsbejakande extremism och vara utgångspunkten för att arbeta mot och hantera alla former av våldsbejakande extremistiska handlingar och yttringar. Åtgärder ska, enligt nationella samordnaren, ske både på nationell och lokal nivå.

På nationell nivå arbetar den nationella samordnaren bland annat för att utveckla stöd till anhöriga samt uppmuntra till insatser för individer som vill lämna en våldsbejakande extremistisk gruppering. Den nationella stödtelefonen är ett sådant exempel. Röda korset har fått i uppdrag att driva stödtelefonen som riktar sig till anhöriga. Där kan oroliga anhöriga få tips och råd för att försöka hindra en anhörig att dras in i en våldsbejakande extremistisk rörelse, men också få stöd för de som behöver prata om sin oro.

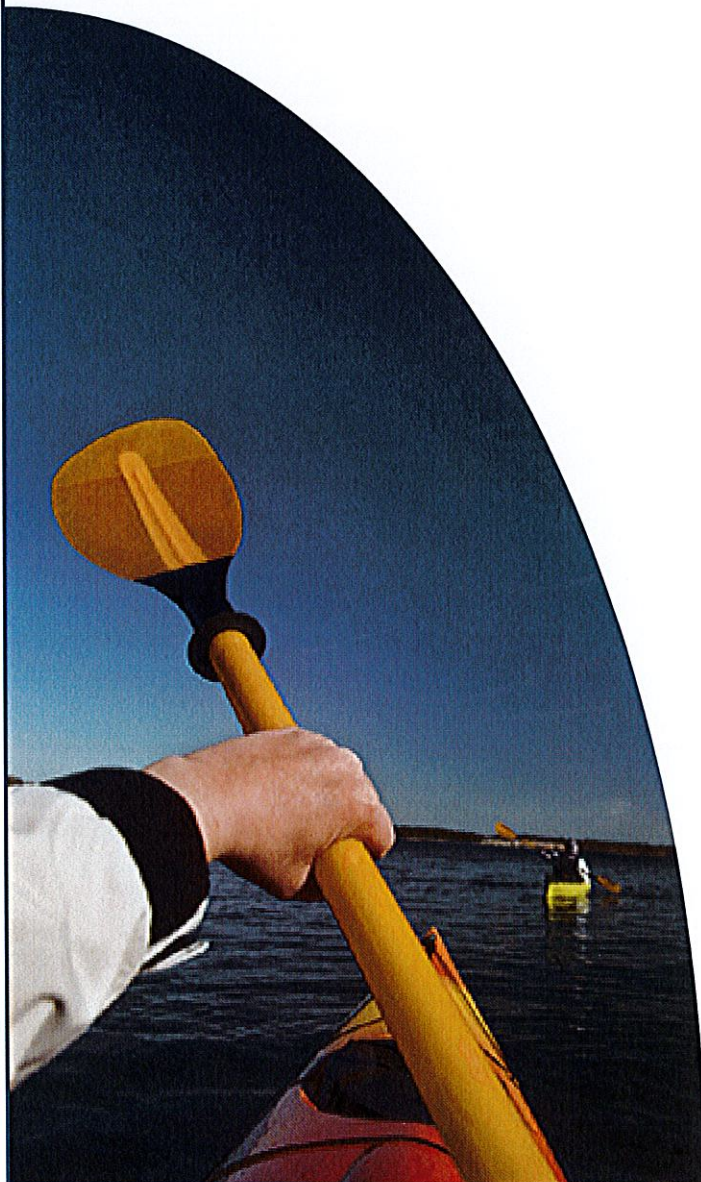
Vidare på en lokal nivå ska kommuner utveckla rutiner för det förebyggande arbetet med att motverka att odemokratiska krafter får fäste i samhället, eftersom det är på lokal nivå potentiella våldsbejakande extremistiska grupperingar och personer verkar och lever. Detta görs först och främst genom generell prevention för att förebygga utanförskap och arbete för ökad delaktighet i samhället. Det kan bland annat handla om att möjliggöra att unga kommer in på arbetsmarknaden i ett tidigt stadium till att skolan arbetar kontinuerligt med demokratifrågor.

Det är dessutom viktigt att yrkesverksamma i Tyresö kommun som på olika sätt kan komma i kontakt med eller beröras av våldsbejakande extremism på lokal nivå får verktyg och utbildning för att kunna upptäcka tecken och därutöver har rutiner för var de ska vända sig vid oro.

Vid oro har socialtjänsten en mycket viktig roll genom att erbjuda stöd till barn och unga samt till deras anhöriga vid behov och efter individuell bedömning. Vid misstanke om att ett barn eller ungdom riskerar att radikaliserar eller om det finns oro för att barn eller unga indirekt påverkas av våldsbejakande extremism ska de i första hand hänvisas till socialtjänstens barn- och ungdomsenhet. Skulle det däremot ske en akut händelse ska polisen kontaktas direkt via 112, som i sin tur har kontakt med Säkerhetspolisen som kan göra vidare bedömning. Men det ska även finnas beredskap lokalt för att hantera akuta händelser, önskvärt i befintliga strukturer så som krisledning och POSOM.

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

2016-10-12

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
1.1	Handlingsplanens syfte	3
1.2	Mål.....	3
2	Utgångspunkter.....	3
3	Inriktning av det förebyggande arbetet.....	4
3.1	Generella förebyggande insatser.....	4
3.2	Specifika förebyggande insatser.....	4
3.3	Individinriktade förebyggande insatser.....	4
4	Samverkan och samordning	4
5	Utbildning	5
6	Insatser vid oro	5
7	Stöd till anhöriga.....	5
8	Stöd till berörda verksamheter	5
9	Tyresö kommuns nätverk och kontakter	5
10	Metodutveckling.....	5
11	Särskilda insatser	5

1 Bakgrund

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Att förebygga uppkomsten och förekomsten av våldsbejakande extremism är av väsentlig betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. Därför krävs ett långsiktigt och väl fungerande samarbete mellan de aktörer som på något vis berörs av frågan. Tyresö kommun ska verka aktivt mot all form av våldsbejakande extremism.

Kommunfullmäktige beslutar om handlingsplanen mot våldsbejakande extremism.

Kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för att arbetet mot våldsbejakande extremism bedrivs på ett samordnat sätt inom kommunen.

Handlingsplanen omfattar alla verksamheter som på något sätt kan komma i kontakt med våldsbejakande extremism och/eller berörs av förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism i Tyresö kommun.

Samverkan ska ske med andra berörda verksamheter inom kommunens verksamheter och berörda aktörer utanför den kommunala organisationen.

1.1 Handlingsplanens syfte

- att öka kunskapen om våldsbejakande extremism
- att tydliggöra ansvarsfördelning
- att möjliggöra för verksamheter att agera tidigt

1.2 Mål

- att minimera riskerna för att personer hamnar i våldsbejakande grupper eller organisationer
- att tydliga strukturer identifieras för hur arbetet kring våldsbejakande extremism ska bedrivas inom Tyresö kommuns ansvarsområden
- att höja kunskapsnivån kring våldsbejakande extremism och samhällets grundläggande värderingar för att verka för ökad trygghet i Tyresö

2 Utgångspunkter

Personer som deltagit i våldsbejakande extremistiska organisationer och verksamheter ska i första hand behandlas av säkerhetspolisen och polisen.

Kommunen ansvarar för att arbeta förebyggande och verka för insatser som motverkar våldsbejakande extremism i samverkan med andra aktörer.

3 Inriktning av det förebyggande arbetet

Handlingsplanen delas in i tre områden för ett långsiktigt och hållbart arbete mot våldsbejakande extremism;

1. Generella och övergripande förebyggande insatser
2. Selektiva och specifika förebyggande insatser
3. Indikerade och individinriktade insatser

3.1 Generella förebyggande insatser

De generella förebyggande insatserna ska riktas mot samtliga invånare i Tyresö kommun. Arbetet ska fokuseras på att stärka skyddsfaktorer i det förebyggande arbetet. Det kan bland annat gälla hälsovård och skolans demokrati- och kunskapsuppdrag. Exempel på yrkesverksamma grupper är fritids- och ungdomsverksamhet, hälsovård, skolan, trossamfund samt andra föreningar som bedriver ett förebyggande arbete.

3.2 Specifika förebyggande insatser

Specifika förebyggande insatser innefattar målinriktade insatser mot riskgrupper eller specifika problem. Socialarbetare, polis och skolpersonal arbetar på denna nivå.

3.3 Individinriktade förebyggande insatser

De individinriktade förebyggande insatserna riktar sig mot enskilda individer som har ett uppvisat riskbeteende, som är aktiva i en extremistisk miljö eller har för avsikt att lämna en våldsbejakande extremistisk gruppering. Yrkesgrupper som arbetar med enskilda unga, däribland pedagoger, mentorer, socialarbetare samt personal inom psykiatri och sjukvård, verkar på denna nivå.

4 Samverkan och samordning

I arbetet med att förhindra radikaliserings och våldsbejakande extremism är ett nära samarbete mellan myndigheter, organisationer och civilsamhället viktigt. Redan befintliga samverkansstrukturer ska i möjligaste mån utveckla och ses som en resurs i arbetet.

Nödvändiga samverkansaktörer, på alla preventionsnivåer, vilka bör inkluderas är socialtjänst, skola, fritidsverksamhet, kommunens säkerhetsfunktion samt polis. Därutöver tillkommer andra berörda externa aktörer, däribland civilsamhället, trossamfund och ideella organisationer.

5 Utbildning

En förutsättning för att arbetet mot våldsbejakande extremism ska bli framgångsrikt är att kunskapsnivån, för de verksamheter i Tyresö kommun som på något sätt kan komma i kontakt med och/eller kan beröras av våldsbejakande extremism, höjs. Genom ökad kunskap och utbildning kan fler individer fångas upp i ett tidigt stadium och våldsbejakande extremism förebyggas.

6 Insatser vid oro

Vid misstanke om att barn och unga far illa eller oro för barn och ungas hälsa och välmående, genom egen radikaliserings eller att indirekt påverkas, erbjuder socialtjänsten stöd till den unge och dess anhöriga.

Vid oro ska Polisen kontaktas för vidare bedömning. Vid en akut händelse tas kontakt direkt via 112.

7 Stöd till anhöriga

De anhörigstöd som kan erbjudas nationellt ska i möjligaste mån brukas. Tyresö kommun ska även kunna erbjuda stöd till anhöriga och närstående.

8 Stöd till berörda verksamheter

Berörda förvaltningar, verksamheter och enheter ska få kompetensutveckling som stöd i arbetet mot våldsbejakande extremism.

9 Tyresö kommuns nätverk och kontakter

Arbetet mot våldsbejakande extremism ska bevakas och utvecklingen ska följas lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Tyresö kommun har ett nära samarbete med andra kommuner, nätverk och aktörer för utbyte av erfarenheter och kunskapsbyggande.

10 Metodutveckling

Tyresö kommun ska följa utvecklingen av preventiva insatser och metoder för att säkerställa att de insatser som används fungerar, är evidensbaserade och har för avsikt att nå önskvärda resultat.

11 Särskilda insatser

Med hänvisning till den brottsförebyggande policyn ansvarar det lokala brottsförebyggande rådet för att initiera arbetsgrupper för utformning av rutiner och åtgärdsplaner mot våldsbejakande extremism samt utbildning till medarbetare och förtroendevalda. Därtill behövs kontinuerlig uppföljning och utvärdering av det lokala arbetet.

Datum 2016-10-20
 Tid 09:00–10:50
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2016-10-24

Paragrafer 125 - 135

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

Justerande
 Anita Mattsson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2016-10-20
 Datum då anslaget sätts upp 2016-10-25
 Datum då anslaget tas ned 2016-11-16
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande

Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Anna Lund (KD), tjänstgörande ersättare för Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Andreas Jonsson (M)

Anna Steele (L)

Helen Dwyer (C), från och med § 126 kl. 09.05

Anders Linder (S)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Sigbrith Martinsson, economichef, kommunstyrelseförvaltningen

Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen

Ann-Catrine Hagner, chef konsult- och servicekontoret, kommunstyrelseförvaltningen

Jan Nilsson, chef fastighetsenheten, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 130

Maj Ingels Fagerlund, säkerhetschef, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 133

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Helene Bergström, flyktingstrateg, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 128

Per Leckström, lokalstrateg, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 129

Malin Jonsson, brottsförebyggare, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 133

Frånvarande

Leif Kennerberg (KD)

Karin Ljung (S)

Marcus Obligado (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------